

Elintarvikehygieeninen osaaminen

HYGIENIAOSAAMISEN VAATIMUS

Hygieniaosaamisella tarkoitetaan elintarvikealan yrityksissä työskentelevien ja elintarvikkeita ammatikseen käsittelevien tietoja ja osaamista seuraavista asiakokonaisuuksista sekä näiden osa-alueiden jatkuvaa tietojen ja taitojen päivittämistä:

1. Perustiedot mikrobiologiasta ja elintarvikkeiden saastumisesta (kontaminaatiosta)
2. Ruokamyrkytykset, hygieeniset työtavat
3. Henkilökohtainen hygienia
4. Puhtaanapito
5. Omavalvonta
6. Lainsäädäntö, viranomaiset.

Käytännön hygieniaosaaminen on näiden tietojen soveltamista jokapäiväisessä työssä. Hygieniaosaaminen on lakisääteinen velvoite elintarvikealalla.

EU:n yleisen elintarvikehygieniasetuksen (852/2004/EU) mukaan elintarvikealan toimijan velvollisuus on vastata siitä, että kaikkia työntekijöitä on perehdytetty, opastettu ja tarvittaessa koulutettu elintarvikehygieniaan liittyvissä asioissa työtehtävien edellyttämässä määrin.

Kansallinen elintarvikelaki (23/2006) edellyttää, että hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa *helposti pilaantuvia pakkaamattomia elintarvikkeita työkseen käsittelevien* henkilöiden on osoitettava hygieniasaamisensa Ruokaviraston mallin mukaisella hygieniapassilla. Elintarvikealan toimija varmistaa tämän vaatimuksen toteutumisesta työntekijöidensä osalta osana omavalvontaansa.

HYGIENIAOSAAMISEN OSOITTAMINEN JA HYGIENIAPASSITESTAAJAT

Hygieniapassin voi saada suorittamalla hyväksytysti Ruokaviraston laatiman erityisen hygieniapassitestin.

Hygieniapassi muodostuu A4-kokoisesta paperitodistuksesta sekä muovisesta kortista. Kumpaakin hygieniapassin osaa voi käyttää hygieniasaamisen osoittamiseen.

Hygieniapassitestejä järjestävät ja Ruokaviraston mallin mukaisia hygieniapasseja myöntävät eri puolella Suomea itsenäisesti toimivat, Ruokaviraston hyväksymät hygieniapassitestaajat. [Luettelo testaaajista](#), jotka ovat antaneet luvan julkaista yhteystietonsa, löytyy Ruokaviraston internetsivuilta osoitteesta.

Ruokavirasto ei järjestä hygieniasaamiskoulutusta, hygieniapassitestejä eikä myönnä hygieniapasseja.

HYGIENIAPASSITESTI

Hygieniapassitesti suoritetaan kirjallisesti suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Testi sisältää 40 elintarvikehygieniaan liittyvää väittämää, joista testattava valitsee mielestään oikean vaihtoehdon. Testin läpäisee, jos oikeita vastauksia on vähintään 34/40. Hygieniapassitestaajat voivat pyytää Ruokavirastolta erikseen lupaa järjestää hygieniapassitesti myös ns. erityistilannetestinä. Erityistilannetestissä voi käyttää esimerkiksi sanakirjaa apuna tai testaaaja voi käännättää väittämät etukäteen muulle kielelle. Näissä erityistilannetesteissä testin suorittaminen tapahtuu muuten samoin kuin normaalissa testissä. Oikeisiin vastauksiin ohjaavaa apua (muistiinpanot, keskustelu muiden kanssa tms.) ei saa käyttää missään hygieniapassitestissä.

HYGIENIAOSAAMISEN OSOITTAMISEN MAKSULLISUUS

Ruokavirasto perii hygieniapassitestaajilta jokaisesta myönnetyistä hygieniapassista maa- ja metsätalousministeriön maksuasetuksen mukaisen maksun, joka on tällä hetkellä 6,00 EUR/hygieniapassi.

Elintarvikelain mukaan hygieniapassitestaajilla on oikeus periä asiakkailtaan testin järjestämisestä aiheutuneet todelliset kustannukset.

Hygieniapassitestaajien määrittelemät hinnat hygieniapassitestille vaihtelevat sen mukaan järjestääkö testaaja koulutusta ennen testiä ja missä laajuudessa sekä millaisia muita kuluja testiin järjestämiseen sisältyy (tilavuokrat jne.). Hintaa kannattaa tästä syystä tiedustella useammalta testaajalta. Työnantajan kannattaa kartoittaa huolellisesti koulutuksen ja testauksen tarve työpaikalla ja suunnitella mahdolliseen koulutukseen ja testin järjestämiseen liittyviä asioita yhdessä testaajan kanssa.

VALVONTA

Elintarvikelain mukaan Ruokavirasto hyväksyy hygieniapassitestaajat ja valvoo näiden toimintaa. Säädökset ja Ruokaviraston ohjeet ohjaavat testaajien toimintaa. Testaajat ovat julkista valtaa käyttäviä henkilöitä toimiessaan hygieniapassitestaajina. Julkista valtaa käyttäviin testaajiin sovelletaan rikoslain virkarikoksia koskevan 40 luvun säännöksiä. Ruokavirasto voi peruuttaa hygieniapassitestaajan oikeuden toimia testaajana, mikäli tämä rikkoo olennaisesti toimintaansa koskevia säännöksiä ja määräyksiä.

Kuntien elintarvikevalvontaviranomaiset valvovat hygieniosaamisen velvoitteen toteutumista elintarvikealan yrityksissä.

LISÄTIETOA

[Ruokaviraston hygieniapassi internetsivut](#)

Hygieniapassi asiakaspalvelu:

hygieniapassi@ruokavirasto.fi

palvelupuhelin 029 5300 402 tiistaisin klo 9-12